

UCHWAŁA Nr XXXIV/250/17
RADY MIASTA RYPIN
z dnia 6 czerwca 2017 roku

w sprawie: przyjęcia sprawozdania z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rypinie w 2016r.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U z 2016r. poz. 446 z późn. zm.) oraz art.110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2016r. poz. 930 z późn. zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1 Przyjąć sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rypinie w 2016r. stanowiące załącznik do uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta Rypin

Jarosław Sochacki

UZASADNIENIE

Zgodnie z unormowaniem prawnym zawartym w ustawie o pomocy społecznej zadania pomocy społecznej w gminach wykonują jednostki organizacyjne - ośrodki pomocy społecznej; kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Przedstawione radzie gminy sprawozdanie jest więc spełnieniem ustawowego obowiązku Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rypinie.

Sprawozdanie, stanowiące załącznik do uchwały uzyskało pozytywną opinię Komisji Rodziny, Zdrowia i Pomocy Społecznej.

**Przewodniczący
Rady Miasta Rypin**

Jarosław Sochacki

Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rypinie w 2016 roku

Na podstawie art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej /tekst jednolity Dz. U. z 2016r. poz. 930 ze zm./ przedstawiam sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rypinie w 2016 roku:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej jest wyodrębnioną jednostką organizacyjną administracji samorządowej realizującą zadania z zakresu pomocy społecznej na podstawie ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku. Współpracuje w tym zakresie z samorządem, organizacjami społecznymi i pozarządowymi, kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb oraz umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Do Ośrodka mogą zgłaszać się o pomoc wszystkie osoby, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej, w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej i ciężkiej choroby, bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych. Ponadto Ośrodek obowiązany jest udzielać pomocy osobom opuszczającym zakłady karne, uchodźcom, ofiarom zdarzeń losowych i sytuacji kryzysowych, klęsk żywiołowych lub ekologicznych, a także osobom uzależnionym od alkoholu i narkotyków oraz ofiarom przemocy w rodzinie.

W roku 2016 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rypinie realizował szeroki zakres zadań, wynikających z następujących ustaw:

- ustawy o pomocy społecznej;
- ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii;

- ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- ustawy o ochronie zdrowia psychicznego;
- ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
- oraz Uchwały Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020

Ośrodek podejmował także wiele dodatkowych działań w celu podnoszenia jakości i poszerzenia usług świadczonych dla najuboższych i najbardziej potrzebujących mieszkańców Rypina. Współpracował przy tym z wieloma organizacjami pozarządowymi, instytucjami oraz osobami prywatnymi.

W 2016 r. Ośrodek realizował zadania własne z zakresu pomocy społecznej w ramach środków przekazanych przez Radę Miasta i dotacji celowych oraz zadania zlecone w ramach środków przekazanych przez Wojewodę.

Z zakresu zadań własnych realizowano:

1. przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych
2. opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym
3. przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych
4. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na zaspokojenie niezbędnych potrzeb i specjalnych zasiłków celowych,
5. przyznawanie pomocy rzeczowej,
6. udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
7. świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania,
8. kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca w tym domu,
9. kierowanie do ośrodka wsparcia osób wymagających opieki,
10. dożywianie dzieci,
11. sprawienie pogrzebu,

12. pracę socjalną, poradnictwo, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych i innych ważnych spraw bytowych.
13. Poradnictwo prawne i psychologiczne
14. Prowadzenie dwóch świetlic terapeutycznych w ramach przeciwdziałania alkoholizmowi.
15. Prace społecznie użyteczne
16. Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny
17. Współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo – wychowawczych.

Z zakresu zadań zleconych realizowano:

- organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Budżet MOPS w 2016r. wynosił 5 563 261,00 zł w tym:

- 3 090 388,00 zł dotacja,

- 2 472 873,00 zł środki własne

W poszczególnych rozdziałach budżet przedstawiał się następująco:

183 000,00 zł	Przeciwdziałanie alkoholizmowi /działalność świetlic terapeutycznych/
41 278,00 zł	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej – 41 198,00 zł dotacja
1 773 594,00 zł	Zasiłki i pomoc w naturze/zasiłki okresowe, celowe/ w tym - 1 478 594,00 zł dotacja
523 948,00 zł	Zasiłki stałe – 516 958,00 zł dotacja
612 612,00 zł	Ośrodki pomocy społecznej /utrzymanie ośrodka pomocy społecznej/ w tym – 269 638,00 zł dotacja
399 237,00 zł	Usługi opiekuńcze /w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi/ w tym – 157 760,00 zł dotacja
1 118 520,00 zł	Pozostała działalność / prace społecznie użyteczne, dożywianie dzieci i dorosłych, utrzymanie noclegowni i osób bezdomnych, sprawienie pogrzebu/ w tym – 592 000,00 zł dotacja
729 574,00 zł	Domy pomocy społecznej /opłatność gminy za osoby skierowane do dps/

- 132 338,00 zł Współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo – wychowawczych
- 41 250,00 zł Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny – **34 240,00 zł dotacja**
- 7 910,00 zł Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie
- Budżet został zrealizowany w 97,58 %

Wydatki wyniosły **5 428 432,36 zł** w tym:

- 179 360,27 zł Przeciwdziałanie alkoholizmowi /działalność świetlic terapeutycznych/
- 41 227,43 zł Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej – **41 198,00 zł dotacja**
- 1 772 836,78 zł Zasiłki i pomoc w naturze/zasiłki okresowe, celowe/
w tym - **1 478 594,00 zł dotacja**
- 508 154,83 zł Zasiłki stałe - **dotacja**
- 592 791,92 zł Ośrodki pomocy społecznej /utrzymanie ośrodka pomocy społecznej/
w tym – **268 704,62 zł dotacja**
- 395 510,05 zł Usługi opiekuńcze /w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi/ w tym – **157 760,00 zł dotacja**
- 1 029 375,01 zł Pozostała działalność / prace społecznie użyteczne, dożywianie dzieci i dorosłych, utrzymanie noclegowni i osób bezdomnych, sprawienie pogrzebu/
w tym – **576 230,81 zł dotacja**
- 729 568,46 zł Domy pomocy społecznej /opłatność gminy za osoby skierowane do dps/
- 131 961,76 zł Współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo – wychowawczych
- 40 119,41 zł Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny – **34 240,00 zł dotacja**
- 7 476,44 zł Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Podział wydatków ze względu na źródło finansowania ukształtował się następująco:

- dotacja – 3 064 882,26 zł
- środki własne – 2 363 550,10 zł

Udzielone świadczenia przedstawiały się następująco:

Zasilki stałe – wydano decyzje dla 102 osób na podstawie których wypłacono 980 świadczeń /w tym: 816 świadczeń dla 83 osób samotnie gospodarujących, 164 świadczenia dla 19 osób pozostających w rodzinie/. Na realizację zadania wydatkowano kwotę pochodzącą z dotacji w wysokości 508 154,83 zł.

Składki na ubezpieczenie zdrowotne – dla osób pobierających zasiłek stały z pomocy społecznej niepodlegających obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu – na podstawie wydanych decyzji opłacono 858 składek dla 89 osób na kwotę 41 277,43 zł. Wydatkowana kwota pochodziła z dotacji w wysokości 41 198 zł i środków własnych w wysokości 79,43 zł.

Zasilki okresowe – wydano decyzje dla 611 osób na podstawie których wypłacono 4 238 świadczeń / w tym: 3 716 świadczeń dla 532 osób z powodu bezrobocia, 29 świadczeń dla 11 osób z powodu długotrwałej choroby, 407 świadczeń dla 80 osób z powodu niepełnosprawności, 86 świadczeń dla 29 osób z innych powodów niż wymienione/. Wydatkowana kwota na realizację zadania - 1 488 039,43 zł. W tym 1 478 594,00 zł to dotacja, 9 445,43 zł – środki własne.

Schronienie – pomocy w postaci czasowego schronienia udzielono na podstawie decyzji 12 osobom bezdomnym i wymagającym schronienia. Łączna kwota wydatków na schronienie dla osób bezdomnych wyniosła 45 009,00 zł.

Dożywianie i posiłki –

Do końca 2013r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rypinie realizował Program wieloletni „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na podstawie ustawy o ustanowieniu Programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Ustawa obowiązywała do końca 2013r.

Od 2014r. nadal realizuje się zadanie dożywiania dzieci i dorosłych.

Wieloletni program wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020 ustanowiony uchwałą Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013r. jako cel strategiczny przyjął ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów z terenów objętych wysokim bezrobociem i ze środowisk wiejskich oraz osób dorosłych, w szczególności samotnych, w podeszłym wieku lub osób niepełnosprawnych.

Z Programu udzielano wsparcia w szczególności:

1. dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej,
2. uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej,
3. osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, w szczególności osoby samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym.

Zapewnienie pomocy w zakresie dożywiania następowało w formie: posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

Pomoc w zakresie dożywiania była przyznawana nieodpłatnie osobom i rodzinom, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 150 % kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1.

W ramach programu udzielono:

- 2 894 świadczenia w postaci zasiłki celowego na zakup posiłku lub żywności dla 655 rodzin /1680 osób w rodzinie/ na kwotę 596 650,00 zł;
- 562 świadczenia w postaci produktów żywnościowych na kwotę 74 980,26 zł
- 36 207 świadczeń w postaci posiłków na podstawie decyzji wydanych dla 353 osób w tym: posiłki dla 115 dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej /11 268 świadczeń/, dla 195 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej /23 568 świadczeń/, dla 49 pozostałych osób otrzymujących pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej /1 371 świadczeń/ na kwotę 177 141,00 zł

Całkowity koszt realizacji programu wyniósł 848 771,26 zł, z czego 576 230,81 zł pochodziło z dotacji.

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego /art. 17 ust. 1 pkt. 3 ustawy o pomocy społecznej/.

Zgodnie z art. 48 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej pomoc doraźna albo okresowa w postaci jednego gorącego posiłku dziennie przysługuje osobie, która własnym staraniem nie może go sobie zapewnić.

W ramach realizacji tego zadania przyznano pomoc w postaci jednego gorącego posiłku dziennie dla 88 osób. Za kwotę 42 427,94 zł zakupiono 4 424 świadczenia.

Usługi opiekuńcze – w tym:

- Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi – Zakres przyznanych specjalistycznych usług opiekuńczych obejmował zapewnienie dziecku z zaburzeniami psychicznymi rehabilitację fizyczną i współpracę ze specjalistami w zakresie wspierania psychologiczno – pedagogicznego i edukacyjno – terapeutycznego zmierzającego do wielokrotnej aktywizacji osoby korzystającej ze specjalistycznych usług.

Specjalistycznymi usługami o objęto 12 dzieci – 2 856 godzin usług. Koszt zadania wyniósł 157 760 zł i został pokryty w całości z dotacji.

Odpłatność z tytułu świadczonych usług wyniosła 12 951,20 zł.

- Usługi opiekunki domowej objęto 25 osób samotnych, chorych i niepełnosprawnych, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagały pomocy innych osób, a były jej pozbawione.

Liczba świadczeń wyniosła 10 518 godzin. Wydatki wyniosły 237 750,05 zł.

Z tytułu świadczonych usług odpłatność wyniosła 22 792,90 zł.

Zasiłki celowe i w naturze-

Całkowity koszt zadania wyniósł 284 797,35 zł w ramach którego przyznano 872 świadczenia dla 488 osób:

- 184 specjalne zasiłki celowe dla 130 osób i rodzin na kwotę 42 680,00 zł.

- 72 zasiłki celowe na częściowe pokrycie kosztów zakupu leków lub leczenia dla 50 osób na kwotę 7 322,35 zł.

- 23 zasiłki celowe na częściowe pokrycie kosztów remontu mieszkania dla 23 osób i rodzin na kwotę 3 500,00 zł.

- 6 zasiłków celowych na zakup odzieży dla 5 rodziny na kwotę 650,00 zł

- 578 zasiłki celowe na zakup opału dla 362 osób i rodzin na kwotę 229 800,00 zł

- 9 zasiłków celowych na częściowe zaspokojenie innych niezbędnych potrzeb dla 8 osób i rodzin na kwotę 845,00 zł.

Oplata za pobyt w domu pomocy społecznej – 32 osób na łączną kwotę 729 568,46 zł.

Odpłatność osób zobowiązanych za pobyt w dps wyniosła 7 951,58 zł.

Sprawienie pogrzebu przez Gminę Miasta Rypin przysługuje osobom zmarłym, które zamieszkiwały lub przebywały na terenie Miasta Rypina w przypadku braku osób lub instytucji

wyrażających wolę jego dokonania, w tym osobom bezdomnym i należy do obowiązkowych zadań własnych gminy z zakresu pomocy społecznej.

W 2016r. pogrzeb sprawiono 1 osobie na kwotę 2 978 zł.

Prace społecznie użyteczne – do odbycia PSU w okresie od marca do listopada zostało łącznie skierowanych 45 osób, które przepracowały łącznie 9 295 godziny.

Łączny koszt PSU wyniósł 75 289,50 zł.

Finansowanie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej –

Zgodnie z art. 191 ust. 8 i 9 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub placówce opiekuńczo – wychowawczej, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
  - 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
  - 50 % w trzecim i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka.

Na realizację tego zadania w 2016r. poniesiono koszty w wysokości 131 961,76 zł dla 14 dzieci przebywających w pieczy zastępczej, w tym:

- rodziny zastępcze – 7 dzieci – 37 547,72 zł
- placówki opiekuńczo – wychowawcze – 7 dzieci – 94 414,04 zł.

Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny –

W 2016r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rypinie złożył wniosek o dofinansowanie kosztów zatrudnienia asystenta rodziny w ramach Resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2016 – asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej i otrzymał dofinansowanie w wysokości 34 240 zł. Całkowity koszt zadania wyniósł 40 119,41 zł. Kwota 5 879,41 zł stanowiła wkład własny.

W ramach zadania zatrudniono dwóch asystentów rodziny, którzy objęli opieką 22 rodzin /w tym 42 dzieci/ przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej.

Wigilia dla bezdomnych, samotnych i potrzebujących wsparcia –

22 grudnia 2016r. zorganizowano spotkanie wigilijne dla osób bezdomnych, samotnych i potrzebujących wsparcia. Koszt przygotowania spotkania 1 499,94 zł.

Ze wsparcia świadczonego przez **Świetlice terapeutyczne** w ramach Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ciągu 2016r. skorzystało 70 dzieci.

Całkowity koszt funkcjonowania świetlic to 179 360,27 zł, w tym:

- wyżywienie – 28 281,25 zł.
- materiały do zajęć i edukacji oraz wyposażenie świetlicy – 18 706,36 zł.
- koszty utrzymania lokalu /czynsz, internet, telefon, usługi, remonty, ubezpieczenie/ - 19 687,30 zł.
- koszty zatrudnienia personelu – 132 372,66 zł.

Świetlice realizowały zadania:

I. Opiekuńczo - wychowawcze

1. Zapewnienie dzieciom poczucia bezpieczeństwa
2. Pomoc w rozwiązywaniu problemów rodzinnych i osobistych
3. Wyrabianie poczucia odpowiedzialności za siebie i innych
4. Poznanie zasad zachowania się w miejscach publicznych
5. Nabranie szacunku dla pracy ludzkiej
6. Nauka tolerancji wobec innych ludzi
7. Wpajanie zasad higieny osobistej

II. Organizowanie warunków sprzyjających nauce:

1. Wprowadzanie zasad sprzyjających odrabianiu lekcji
2. Pomoc w odrabianiu lekcji domowych
3. Pomoc w nauce – niwelowanie braków z różnych przedmiotów
4. Rozwój indywidualnych zainteresowań

III. Rozwijanie zainteresowań plastycznych i muzycznych

1. Zapoznavanie dzieci z różnymi technikami plastycznymi
2. Wyrażanie uczuć, doznań, cech osobowości w różnych formach
3. Rozwój wyobraźni twórczej
4. Wyrabianie umiejętności słuchania muzyki
5. Poznawanie różnych gatunków muzyki
6. Wykorzystywanie prac plastycznych do zajęć terapeutycznych.

IV. Promowanie zdrowego stylu życia

1. Przyswajanie wiedzy o zdrowiu
2. Odpoczynek – czynnik działający na psychikę i zdrowie

3. Przyroda jako czynnik oddziaływania na wychowanie, kształcenie właściwego stosunku do świata przyrody
4. Książki, czasopisma, prasa jako czynniki kulturotwórcze
5. Poznawanie kultury naszego regionu
6. Uczucie się konstruktywnych metod spędzania czasu wolnego
- V. Organizowanie imprez okolicznościowych.
- VI. Zajęcia terapeutyczne:
  1. Udzielenie pomocy w odreagowywaniu emocji i napięć powstających na skutek wzrastania w urazowym środowisku domowym oraz niepowodzeń szkolnych i społecznych.
  2. „Przepracowanie” podstawowych urazów przejawianych przez uczestników w relacjach z rówieśnikami i dorosłymi oraz w realizacji różnego typu zadań zarówno indywidualnych jak i grupowych.
  3. Poznawanie emocji i sposobów radzenia sobie z nimi.
  4. Diagnoza własnych i cudzych potrzeb.
  5. Uczucie się współpracy i dbanie o swoją autonomię
  6. Uczucie się lepszego pełnienia różnych ról.
  7. Uczucie się korzystania ze swoich mocnych stron.
  8. Uczucie się rozwiązywania konfliktów.
  9. Poznawanie mechanizmów uzależnień oraz faz choroby alkoholowej, poznawanie zachowań w rodzinie wskazujących na współuzależnienie tych członków rodziny, którzy sami nie nadużywają alkoholu.
  10. Uczucie się umiejętności asertywnych.

Ogółem ze świadczeń pomocy społecznej w 2016 r. korzystały 814 rodziny. Łączna liczba klientów pomocy społecznej w mieście wynosiła 2 008 osób, co stanowi 11,96 % ogółu mieszkańców miasta.

Liczba mieszkańców naszego miasta /zameldowanych na pobyt stały oraz czasowy/ na koniec 2016r. – wynosiła 16 784 osób .

Pracą socjalną objętych było 1 156 rodzin w tym wyłącznie w postaci pracy socjalnej 351 osób.

Praca socjalna ukierunkowana jest na rozwiązywanie różnych problemów dotyczących osób lub rodzin, powodujących określone dysfunkcje w ich życiu lub prowadzących do ich wykluczenia społecznego.

Celem pracy socjalnej w wymiarze jednostkowym jest doprowadzenie, przy jednoczesnym wykorzystaniu potencjału osób, których dotyczy, do osiągnięcia stanu, w którym osoby te na miarę

własnych możliwości będą mogły funkcjonować w społeczności lokalnej, wypełniać role społeczne i posiadać dostęp do określonych dóbr.

Z analizy dokumentacji wynika, że nie maleje liczba osób, które zwracają się do ośrodka z wnioskiem o udzielenie pomocy. Należy dostrzec, że powodem tego jest nieustanne pogłębianie się trudnej sytuacji życiowej osób. Wraz ze wzrostem bezrobocia i innych patologii wynikających ze stagnacji na rynku pracy wzrasta ubóstwo. I można powiedzieć też odwrotnie, że wraz ze wzrostem ubóstwa pogłębiają się patologie i wzrasta degradacja rodzin. Część społeczeństwa osiągnęła już, lub ma szansę osiągnąć standard życia porównywalny ze standardem krajów wysoko uprzemysłowionych, podczas gdy stopień zaspokojenia podstawowych potrzeb znacznej liczby obywateli uległ istotnemu pogorszeniu. Zwiększenie liczby rodzin i osób skazanych na ubieganie się i korzystanie ze świadczeń pomocy społecznej, towarzyszy równoległe zjawisko trwałego uzależnienia od tego wsparcia. Oznacza to, że wiele rodzin, które znalazły się w kręgu podopiecznych, pozostaje w nim przez dłuższy czas i nic nie wskazuje, by mogły opuścić grono długoletnich klientów pomocy społecznej.

Najczęstszymi powodami korzystania z pomocy społecznej w 2016r. było:

- ubóstwo /652 rodzin/
- bezrobocie /603 rodzin/
- niepełnosprawność /320 rodziny/
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego 173 rodzin, w tym 168 rodziny niepełne i 5 rodziny wielodzietnych
- potrzeba ochrony macierzyństwa /92 rodziny/, w tym wielodzietność -33 rodziny
- długotrwała choroba /99 rodzin/
- alkoholizm /88 rodziny/
- bezdomność /24 osoby/
- trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego /12 osób/
- narkomania /3 osoby/
- przemoc w rodzinie /3 rodziny/

Problemem najwyższej rangi jest ubóstwo. Nie maleje liczba rodzin, które z powodu braków środków finansowych na zaspokojenie najpilniejszych potrzeb zwracają się o pomoc. Rozszerzanie się sfery ubóstwa stało się problemem w skali masowej, obejmując niespodziewanie liczne kategorie ludności. Drugim dominującym problemem jest bezrobocie. W dużej mierze to właśnie

bezrobocie jest przyczyną narastającego ubożenia rodzin oraz szerzenia się patologii. Wzrasta stagnacja, zniechęcenie, rodzą się złe nawyki. Wzrasta liczba osób niepełnosprawnych, które nie mają uprawnień do świadczeń z ubezpieczenia społecznego, a ich stan zdrowia nie pozwala im na podjęcie jakiegokolwiek pracy. Wszystkie te trudności prowadzą do bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego. Wzrasta liczba rodzin niepełnych. Rodziny stają się niewydolne wychowawczo. Od lat nie maleje liczba rodzin wielodzietnych, choć właśnie w tych rodzinach najtrudniej jest zaspokoić większość potrzeb życiowych. Zwrócić należy uwagę na to, że w większości rodzin żaden z powodów trudnej sytuacji życiowej nie występuje pojedynczo. Problemy nawarstwiają się i występują w postaci skumulowanej. Jeden problem pociąga za sobą drugi, tworzą krąg, który dla większości osób jest kręgiem zamkniętym i trudno znaleźć jest punkt wyjścia.

Struktura MOPS na koniec 2016r. przedstawiała się następująco:

- kierownik
- księgową
- starszy specjalista pracy socjalnej - 1
- pracownicy socjalni – 8
- opiekunki domowe - 7 /dodatkowo 3 osoby bezrobotne odbyły staż zawodowy w zawodzie opiekunki domowej/
- pracownicy świetlic terapeutycznych – 3 /w tym 1 umowa – zlecenie/ - dodatkowo jedna osoba odbyła staż zawodowy jako pracownik gospodarczy/
- pracownicy wykonujący specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi – 9 osób /umowy – zlecenia w tym: 3 pedagogów, 1 logopedę, 2 psychologów, 1 fizjoterapeutę, 1 terapeutę/

MOPS zatrudniał w 2016r. na umowę zlecenie prawnika, którego zadaniem jest bezpłatne udzielanie porad prawnych mieszkańcom Rypina znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, osobistej i rodzinnej. Łącznie udzielono 156 porad.

W ramach działań przeciwdziałania przemocy w rodzinie w 2016r. MOPS zatrudniał psychologa, którego zadaniem było udzielanie nieodpłatnego wsparcia osobą przeżywającym trudności w

rodzinie z uwagi na przemoc i uzależnienia. Z porad psychologa w czasie 60 konsultacji skorzystało 26 osób.

Pomoc radcy prawnego oraz psychologa będzie udzielana nadal.

Wszyscy pracownicy socjalni, wykonujący pracę merytoryczną w MOPS posiadają odpowiednie kwalifikacje zawodowe. Kierownik posiada specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej zgodnie z zaleceniem art. 122 ustawy o pomocy społecznej.

W roku 2016 pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rypinie podnosili swoje kwalifikacje, biorąc udział w specjalistycznych szkoleniach.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rypinie określa następujące, najważniejsze potrzeby w zakresie pomocy społecznej:

- podnoszenie poziomu i doskonalenie sprawności funkcjonowania pomocy społecznej poprzez stałe podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry pomocy społecznej;
- poszerzanie działań służących aktywizacji – społecznej, zdrowotnej, edukacyjnej oraz zawodowej – osób marginalizowanych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, między innymi w oparciu o projekty dofinansowywane z funduszy europejskich;
- wspieranie rodzin w pełnieniu ich podstawowych funkcji, głównie w zakresie opieki i wychowywania dzieci;
- rozpowszechnianie informacji na temat działań podejmowanych na terenie gminy w obszarze polityki społecznej, a także na temat instytucji, placówek oraz organizacji pozarządowych oferujących pomoc.

**Przewodniczący
Rady Miasta Rypin**
Jarosław Sochacki

